

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija. Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 227.

V Ljubljani, v četrtek 3. oktobra 1889.

Letnik XVII.

Prihodnje ljudsko štetje po Slovenskem.

Koncem prihodnjega leta, 31. dné decembra meseca 1890. leta, dovršeno bode novo ljudsko štetje; v ta namen je ministerstvo za notranje zadeve ukazalo vsem političnim uradom, da že zdaj ukrenejo vse potrebno v to svrhu, z vso marljivostjo in vestnostjo. Okrajnim glavarstvom in mestnim, samostalnim magistratom bilo je tudi naročeno, da brez odloga vse učinijo gledé popisovanja hiš, občin itd., in da zanesljivo popolnijo vse krajevne in osobne razmere gledé novega štetja prebivalstva.

Gotovo so to potrebne reči, koje tu navajamo; toda, žal, nikjer doslej ne nahajamo nečesa, kar bi svedočilo, da minister notranjih zadev tudi pomišlja na odstranjenje neumestnostij in krivic, koje so se pri poslednjem štetju prebivalstva 1880. leta pojavljale in prouzročile toliko nebrojnih, a povsem opravičenih pritožeb. Te skušnje gledé ljudskega štetja 1880. leta so tako važne, da jih ne smejo prezirati v to poklicani organi, ako se vspehi bodočega štetja hoté vjemati z istinitimi razmerami in odnošaji stanovništva, in se sme javnost zaupljivo ozirati na institucijo, koja za nas Slovence ni samo prevažno vednostno in gospodarsko vprašanje, temveč je tudi v ozki zvezi s perečim narodnostnim vprašanjem, zlasti na slovenskem Štírskem, Koroškem, v Primorji in na Goriškem. Radi tega obračamo že zdaj pozornost na to zadevo, da bi bilo novo štetje po Slovenskem tudi istiniti, pravcati obraz zlasti gledé zastopanja narodnosti naše po posameznih deželah.

V živem spominu nam je še, kake nepostavnosti, prevare in nerednosti so se dogajale pri poslednjem ljudskem štetju zlasti v znani rubriki, v koji je moral vsak posamičnik označiti svoj „občevalni jezik“. Po mestih, trgih in občinah, kjer prevladujejo Nemci ali odpadniki, popolnjevali so póle

slovenskega ljudstva kar z nemškim občevalnim jezikom. Toda, čemu bi se čudili, saj se je še ministru Pražaku pripetilo na Dunaji, da so mu popolnili rubriko: „Umgangssprache: deutsch“, kar se je stoprav popravilo vsled energičnega ugovora.

Mi nikjer ne uvidevamo razumljivega povoda, zakaj bi se pri popisovanju prebivalstva izogibali edino pravni in v obče umljivi besedi „narodnost“. Še manj bi se pa pri nas Slovencih smela ta beseda zatajevati in potlačavati na popisnih, štetnih pólah, kajti samo z resničnim označenjem narodnosti je možno predočiti si zanesljivo in pravo podobo o istinitih odnošajih obeh narodnostij v deželah, koder biva naš rod.

Dalje je neobhodno treba, da se zabrani o pravem času vsakeršno lokavo, goljuvivo in nasilno počenje, s kojim so se odlikovali 1880. leta zlasti premnogi nemški in nemški misleči tovarnarji, ki so hkrati vsilili slovenskemu ljudu, službujočemu v njihovih zavodih in tovarnah, celó na papirji nemški občevalni jezik. Jednako so postopale mnoge nemške občine po Koroškem in Štírskem, zatirajoče in bojazljivo prikrivajoče na štetnih pólah vse, iz česar bi bilo spoznati število med njimi živečega slovenskega življa. Nedostatnosti in krivičnosti v tej smeri ni moči odstraniti z nobeno novo rubriko v štetnih pólah, temveč z odločnim, previdnim postopanjem, z določbami, ki bi za vselej izključile pačenje in pretvarjanje faktučnih razmer, in da se zagotovi števni ali popisni pólam ona pravnost in verjetnost, katero moramo zahtevati na vsaki uradni listini.

Cenejše in zanesljivejše sredstvo, nego volitve, je za vladu v vsakem oziru ljudsko štetje, pri katerem mora vsak označiti in oznaniti ves opis svoje osebe. In če se verjame podatkom v jedni rubriki, zakaj bi se ne smelo in bi se ne verjelo, kar stoji v drugi rubriki? Ako objavi kdo pri štetju: „Imenujem se Janez Hrastar, sem štirideset let star,

oženjen in slovenske narodnosti,“ — in vse to se mu verjame, — čemu neki se smatra kot privesek brez pomena, oznaniti li ta Janez Hrastar v popisni póli, da je tudi katoličan? Ljudsko štetje bode pa pokazalo torej tudi ta obraz, da je ogromna večina slovenskega naroda in istotako tudi po drugih avstrijskih kronovinah katoliško-konservativna!

Toda vrnimo se zopet k narodnostnemu štetju. Stare device, kakor je znano, rade zatajujejo in prikrivajo pravo število svojih let. Z nekako slično nekrepstjo odlikujejo se tudi naši narodni protivniki po mnogih mestih in nemških občinah in se trudijo, kolikor moč, da varajo javnost o pravem razmerji prebivalstva gledé narodnosti po svojih občinah.

Že ta okoliščina, da se baš oni izogibljuje vselej in pri vsaki priliki natančnemu označenju narodnosti, dasi imajo to besedo vedno na jeziku, je najjasnejši dokaz, da imajo tehtne vzroke do one malenkostne sramežljivosti, koja marsikako staro devico zapeljuje v laž, da se mnogi opirajo samo na pretvarjanje, s kojim se ponašajo. Kdor se pa zaveda svoje prave sile in prevage, ta odklanja tako malenkostna sredstva, kakoršnih se poslužujejo naši nemški protivniki.

Vredbo števne aparata, kakeršna je bila 1880. leta, podedovala je sedanja vlada tudi z razkričano rubriko o občevalnem jeziku še iz dóbe ustavovernega gospodstva, in gotovo ni nobenih povodov, da bi jo smatrala za nedotakljivo. Ako zahtevamo, da se iz tega aparata odstrani vse, kar bi moglo zopet protivnikom našim nuditi priliko k pretvarjanju, pačenju in prikrivanju pravih razmer, imamo za to gotovo povsem druge napotke, nego jih navajajo naši politični neprijatelji gledé označenja „občevalnega jezika“; pri njih je ta napotek sramežljivost in strah, pri nas pa — zavednost istinite prevage in prave moči!

LISTEK.

Pisma iz Italije.

VIII.

Bližal se je praznik vtisnjenja ran sv. Frančiška (17. septembra) in srčna želja najina je bila, da bi mogla ta dan prebiti na gori Alverniji, kjer se je godilo to čudo. Pa ne le najina, marveč marsikaterega preč. provincijala, ki je ta čas potoval v Rim h generalnemu kapiteljnu. Zadnji večer se nama res pridružijo trije patri iz Holandije in petorica se nas napravi na pot. Najprej se peljemo z železnico do Arezze. Ker tam stojimo nad dve uri, odpravimo se v stolnico. Prvo nam stopi pred oči spomenik Gvidona iz Arezze, ki je prvi izumil v glasbi linealni zistem. Najprej vidimo ploščo na njegovi rojstveni hiši, na kateri je vdolben ta zistem z lestvo: Ut, re, mi, ta, sol, la, si. Stolnica je ena najlepših gotiških stavb na Laškem; odlikuje se posebno z lepimi slikami na steklo. Treba je bilo hiteti na kolodvor, odkoder se odpeljemo do Torontole, potem pa s sekundarnim vlakom nove železnice do Bibiene. Tu se nekoliko okrepčamo za težavno pot, potem pa se podamo od kolodvora gori v mesto Bibieno. Prtljago smo sicer pustili na kolodvoru, vendar

plašče in kako malenkost je bilo vendar treba saboj vzeti. Kdo bo pa to nosil? Pot je dolga in težavna. No, za to ni treba skrbeti. V Bibieni je polno oslov, ki posredujejo med mestom in Alvernijo. Tudi se dá gori peljati. Najamemo si torej dva osla, enega za prtljago, drugega za nas, ko bi kdo jel pešati. To ti je bil „spectaculus“, kakor se je nekda izrazil samostanski brat. Ljudi polno krog nas, ki so nam pomagali. Mene je smeh lomil, ljudem pa je to vsakdanja stvar. Deček, kakih 12 let star, je dobil osle pod komando, in hajdi naprej! Nismo dolgo korakali, opešala sta dva Holandeža, torej smo jih posadili na osla in tako je šlo potem celo pot. Kranjec pa se hriba ne ustraši, šel je peš do vrha. Pot je lepa, toda precēj strma. To se človeku pa najbolj za malo zdi, ker mora radi reke Arna enkrat precēj globoko v dolino. Imeli smo provijanta saboj, torej smo včasih malo pomagali, če ni šlo rado naprej. Nisem pa mislil, da bomo toliko časa hodili. Nič se nismo ozirali, vendar smo hodili dobre tri ure in eno četrt. Zadnji del je posebno strm.

Čudna je oblika gore Alvernije. V srednjih partijah je vse goló in pusto, vrhu Alvernije pa je najlepši gozd, pa tudi le na severni strani. Ko smo storili polovico pota, razločili smo gori neko poslopje. Potem smo se prepričali, da je to le kapela; samostan se od spodaj prav nič ne vidi. Je pa gori

silno velik samostan, pravi labirint, priprosto sezidan. Ima stopetdeset celic. Ta hiša je prav za prav „recessus“, kamor gredó redovniki, pa tudi svetni duhovniki in škofje v tihoto. Zatorej je gori pri mizi vedni „silentium“, tudi 17. septembra. Sedanji sv. Oče je bil iz Perudžije večkrat gori, in še dandanes se bere v kamnu vsekano nad celico, da je ondi bival. Na Alverniji je pa tudi novicijat. Redovnikov je gori precej. Živé se ob miloščini in kar jim ljudje naneso. Pa od tega tudi drugim dajó, kajti vsak človek, ki gori pride, prejme juho in še kaj drugega. In vsak osel, ki koga prinese gori, dobi krmo od samostana. Pod samostanom so prenočišča za možé in ženske posebej; duhovniki vsi prenočijo v samostanu in so pošteno postreženi. Vendar imajo svoj trakt, v samostan ne pridejo.

Tisti dan, 17. septembra, je mnogo mnogo ljudstva na Alverniji. Duhovniki pridno spovedujejo in velika množica prejme sv. obhajilo. Cerkev je za to goro precēj velika, morda za 1400 ljudi prostora. Menihi vsako noč vstanejo ob polnoči za „matutin“. Dvakrat na dan, po „matutinu“ in po „kompletoriju“ v procesiji gredó skozi dolg hodnik na tisto mesto, kjer je sv. Frančišek prejel sv. rane.

Slovesnost je bila večja, ker je bilo toliko sv. maš. Samo tujih duhovnikov je bilo 42. Poseben blišč pa je dala prazniku pričujočnost svetlega kardinala Alojzija Paulottija, ki je že 14 dni bival na

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Notranje dežele.

Kakor je izvedel zaderski „Narodni List“, izdal bo v kratkem bivši *dalmatinski* namestnik, baron Rodić, spis o svojem delovanju kot dalmatinski namestnik. Knjižica bo natanko opisovala zgodovino dalmatinske uprave; sploh bo jako zanimiva v političnem oziru. Rodić bo ko uvod spisal zgodovino Dalmacije od l. 1848. do 1870., ko je prišel kot namestnik v Dalmacijo.

„N. W. Tgbl.“ pravi, da je *grof Taaffe* svojo navzočnost na Tirolskem (v Inomostu se je predvčeraj otvorila nova „Siebererjeva“ sirotišnica, katere slavnosti se je Taaffe udeležil) porabil v to, da je prigovarjal konservativnim poslancem, naj tudi še v bodoče ostanejo v Hohenwartovem klubu. Dotične obravnave se bajš še vrše.

Vojno ministerstvo je ukazalo, da mora vsak bataljon, ki ima svoj sedež v zasedenih deželah ali Dalmaciji, poleg polnega določenega števila častnikov dobiti tudi še po dva častniška namestnika.

Predvčeraj je v Budimpešti prva številka glasila *ogerske* neodvisne stranke izšla. List se imenuje „Budapest. Nisak“; smoter mu deloma označuje nastopna njegova notica: Dne 8. januarja 1890 bodo madjarski dijaki v Turinu oklicali občen shod, pri katerem bodo Kossuthu izročili udanostno adresno. Ta dan bo pretekel obrok, s katerim bo Kossuth po določbah o državljanstvu zgubil svojo ogersko državljanstvo pravico. Sploh pa se še nadejamo, da se bo Kossuth oglasil pri kakem avstrijskem konzulu in takó prepričal to neprijetno posledico. Dijaki bodo s prostovoljnimi doneski dali napraviti dragoceno zastavo, v katero bo pri tej priliki zabil prvi žrebelj Kossuth. Kumica zastavi bo njegova sestra. Zastavo bodo budimpeštanski dijaki rabili pri raznih prilikah, kadar jim tega ne bo prepovedal rektor. — Kakó bi pisali nemški listi, ko bi takó nepatrijotično rogovilili slovanski dijaki?

Vnanje države.

Srbski uradni list „Srpske Novine“ je v dan Natalijinega prihoda objavil nastopno notico: „Nj. velečanstvo kraljica Natalija bo danes došla v Belgrad. Ker bo to storila, ne da bi se bilo poprej doseglo sporazumljenje o njenih bodočih razmerah h kraljevskemu dvoru, ne bo uradnega sprejema. Vrvnanje bodočega osebnega razmerja Nj. v. kralja Aleksandra h kraljici Nataliji pa spada na podlagi čl. 72. ustave in deželnih zakonov izrečno v pristojnost Nj. v. kralja Milana, kraljevega očeta.“ — Obravnave mej kraljem Milanom in Natalijo vodi Aleksandrov vzgojitelj dr. Dokić, ki pa ni še dosegel kraljičine obljube, da bo po preteku štirih tednov zapustila Belgrad. Ako tega ne bo storila, videla ne bo svojega sina. Položaj vlade postaja vedno bolj kritičen, ker preti nevarnost za obstanek regentstva, ko bi hotela vlada strogo izpolnovati kralju Milanu dane obljube vzlic Natalijini priljubljenosti mej narodom. Ljudstvo je jako razburjeno, da se zabranjuje sestanek mej materjo in sinom. V istem smislu se poroča iz Berolina: Položaj v Srbiji tukajšnji vladni krogi jako resnim smatrajo ter menijo, da se Srbija skoraj gotovo ne bo mogla obraniti notranjih razprtij. „Voss. Ztg.“ pravi, da je vlada zahtevala od Natalije, naj prosí pri svojem sinu za avdijenco kot „madame Kečko“, kar je pa kraljica odločno odbila. Mladi kralj se niti na sprevod ne sme več voziti, da ne bi slučajno srečal svoje

tihotni Alverniji. Ob 7. uri je daroval tiho sv. mašo, ob 10. uri pa na tronu azistoval slovesni sv. maši, katero je daroval P. gvardijan. Cerkev je bila polna pobožnega ljudstva. Orgljanje precjé umetno, vendar ne cerkveno, dvoglasno petje moških jako slabo.

Popoludne ob poluštirih smo morali zapustiti goro Alvernijo, vendar smo prej še obiskali vsa svetišča, katera živo spominjajo na sv. očaka. Sv. Frančišek je bil poln poezije, ljubil je priprosto naravo. Znana je njegova solčna pesem. Gora Alvernija in njena okolica pa je tudi taka, da mika poetične duše. Pa ne samo, da je sv. Frančišek ljubil naravo, marveč ljubila je tudi njega narava. Kolikor bolj namreč človek v sebi zatré grešno nagnjenje, toliko bolj se mu približuje narava; zdi se, da Bog odvzame zemlji prokletstvo, rajsko nedolžnost se povračuje. To se je pokazalo na sv. Frančišku. On, ki je Boga ljubil s serafinsko ljubeznijo, svet pa malo cenil, kakor prah, on se je z némo živalijo zopet sprijaznil. Nekega dne namreč, ko prebiva na gori Alverniji v svetem premišljevanji, približajo se mu ptički; sedejo na njegove ramena in kar nič se ga ne bojé. Plaha srna pride iz gošče in sveti mož jo z roko gladi in ljubkuje, ne da bi ona zbežala. Veverica priskače izza vejevja in prijazno maha s košatim repom. Celó nerodna šterklja jenja z dolgim kljunom brazdati po vodi in upira prijazno v svetnika svoje oči.

nesrečne matere. Vsi v Belemgradu mudeči se diplomatje so vpisali svoja imena kot obiskovalci kraljice Natalije v knjigo, ki leži v njeni sprejemni sobani; le nemški poslanik grof Bray tega ni storil, kar pa menda nikakor ni slučaj, kajti „Nordd. Allg. Ztg.“, kakor že včeraj povedano, popolnoma odobrava postopanje regentstva. — Dostavno k Natalijinemu sprejemu se poroča: Jako dramatičen prizor je bil, ko se je Natalija pri svojem vходу z razburjenosti rudečimi lici in solznimi očmi peljala mimo konaka ter zrla k zagnjenim oknom, za katerimi je bival njen ljubljani sin, ne da bi jo smel sploh od daleč videti. Ko bi se bil tu oglašil močan klic: „Odprite vrata, da bo mogla kraljica iti v svojo hišo!“, potisočiril bi se bil ta glas in zgodile bi se bile resne reči. In v tem trenutku se je bralo Nataliji na obrazu, da se jej kaj takega ne zdi nemo-goče ali neopravičeno.

Kakor se iz Skadra poroča, pripetil se je zopet nov *turško-črnogorski* mejni dogodek. Zaradi osvete so se pri Guzinji Albanci in Črnogorci krvavo spoprijeli; na obeh straneh je bilo več mrtvih in ranjenih. Vsled odločnega poziva s strani Črnogore je skaderska krajevna vlada takoj odposlala komisijo na lice mesta, da dožene, kdo je kriv prepira, in da se potem najstrožje kaznujejo provzročitelji. Tudi črnogorska vlada je zaprla dotične črnogorske vdeležence ter jih bo brezozirno kaznovala, ker je prepričana, da se morejo le tako prepričati neprestani prepri pri mej črnogorskim in albanskim prebivalstvom.

Prva seja *bavarskega* deželnega zbora se je vršila dne 1. t. m. Za predsednika je bil prejšnji prvomestnik Ow izvoljen. Finančnega ministra poročilo naznanja, da znaša preostatek zadnjih dveh let 24,042.219 mark, ter predlaga, naj se ta znesek porabi za poravnanje v železniške namene vsprejete tega posojila 12,653.000 mark, za železniške poprave 3 milijoni, za brzozajavstvo poldrug milijon itd. Načrt proračuna sklepa s 274,676.983 markami ter je višji za 14,639.862 mark.

Predvčeraj se je v Parizu sešel *shod za nedeljski počitek* pod predsedstvom Leona Say-a, in sicer v dvorani razstavne palače. Prečitali so se pritrjevalni dopisi, mej temi pismo predsednika Združenih držav, H. Harrisona, in sivega Gladstone-a. Harrison pravi mej drugim: „Skušnja in opazovanje sta me prepričala, da vsakdo, ki dela z duhom ali roko, potrebuje počitka; ta more biti pa zajamčen edino le s posvečevanjem nedelje. Oni, ki ne priznavajo božje besede v svetem pismu, obraniti se vendar ne morejo, da ne bi našli te zapovedi v človeku samem.“ Gladstone pa je pisal: „Mnogi zagovarjajo nedeljski počitek kot potrebo duševnega in krščanskega, drugi pa kot tako socialnega življenja. Jaz sam za svojo osebo sem vedno izrabljaj ta privilegij. In danes, po sedeminpetdesetih letih javnega svojega delovanja, moram priznati, da se moram za visoko svojo starost zahvaliti edino le tej okoliščini. Kar se tiče pa množice, je to vprašanje še veliko bolj važno: zadeva ta je v prvi vrsti popularna.“ Abbé Garnier je po prečitanju teh pisem dokazoval, da more dan počitka biti edino le nedelja. Kolikor se more po tej prvi seji sklepati, pravi „Monde“, pripomogel bo shod veliko k prospehu tako važne zadeve, kakor je nedeljski počitek.

Francoski rojalistiški kandidat Herve se je sporazumno z grofom Pariškim odpovedal svoji kandidaturi v osmem pariškem okraji z namenom, da takó omogoči izvolitev Boulangerjevo, ki je v istem okraji nastopil kot kandidat svoje stranke. Vspeh Hervejev je bil namreč, kakor sam priznava, dvoj-ljiv; z odstopom pa hoče prepričati, da se pri ožji volitvi ne bodo glasovi cepili. — Peterburški dopis

Da, tukaj se je narava sprijaznila s človekom in nebó samo se raduje te prikazni. Spomin na ta resnični dogodek se vidi pred samostanom.

Šli smo potem po stopnjicah globoko doli pod neko skalo, kjer je sv. Frančišek navadno molil. Skala je velika in dá preobilno zavetje, na desno pa se v skalah prične razpoka, ki seže gotovo eno četrt ure daleč. Pravijo, da so te skale razpočile ob Jezusovi smrti. Dogano to ni, vendar so take tradicije vedno spoštovanja vredne. — Pod temi skalami vodi nad grozovitim prepadom ozka steza. Na tej je zopet spomin. Sv. Frančišek moli, pa satan v svoji nevoščljivosti ga hoče vreči v prepad. Sveti Frančišek pa se nasloni ob steno, stena se uda in on najde zavetje v njej. Vdolbina se lepo pozná in je z železno mrežo zavarovana. — Na drugem mestu se kaže postelja sv. Frančiška. Po stopnjicah se gré v imenovano razpoklino, vendar višje nego prej in tam je skala, na kateri je sv. Frančišek spaval, kadar se ni mogel več po konci držati. Zdaj po stopnjicah v skalo vsekanih gori; ondi se kaže prostor, iz katerega je brat Leon videl doli prikazen Kristusovo in vtisnjenje ran. Le-ta najčastitljivejši prostor pa je v kapelici, kamor vodi iz cerkve pokrit, obzidan hodnik. Pokrit je z železno mrežo in sevéda od vernikov najbolj obiskovan in češčen. Imel sem srečo ondi maševati. — Šli smo tudi do celice, v kateri je prebival blaženi Janez iz Alve-

„Pol. Corr.“ opisuje vtis, kateri je napravil v Rusiji izid francoskih volitev. Francoska vlada nima povoda, da bi bila z njim nezadovoljna, vendar pa se zaradi tega ne sme čutiti preveč varno, kajti mogoče je, da se bo monarhična desnica združila z republikanskimi revizionisti ter vlado prisilila k ustavni reviziji; ko bi se slednja nepremišljeno izvedla, zagazila bi dežela lahko v velike politične zadrege. Dosedaj se tega sicer ni treba bati, kajti jasno je, da narod na eni strani ni neprijazen reviziji, na drugi strani pa, — kakor trdijo Rusi, — nikakor ne želi predrugečnja vladne oblike ali prevrata v upravni ali socialni organizaciji, marveč le zmeren napredek na teh obeh poljih. Kar pa se tiče približanja Francije k Rusiji, ugoden je volilni izid po mnenji peterburških krogov tej ideji bolj, kakor pa škodljiv. Sploh pa vprašanje tega približanja nikakor ni odvisno od notranjih razmer, kar naj pomislijo oni, ki trdijo, da je zveza mej Rusijo in Francijo le tedaj mogoča, ko bo slednja dobila monarhično državno obliko. Pogled na francoske monarhične vlade v tem stoletju že zadostno dokazuje, kako napačno je tako mnenje. In če se danes govori, da vlada na Francoskem ni stalna, ker se morajo republikanci neprestano bojevati z monarhisti, treba je vedeti, da bi se tudi monarhisti morali še z ljutejšimi republikanci bojevati. Konečno je pa javno mnenje v Rusiji jako zadovoljno s francoskim volilnim izidom zaradi tega, ker je sedaj prepričeno, da ne bodo mogli priti na francosko vladno krmilo možje, ki bi bili pripravljeni pričeti vojsko zaradi tega, da bi umetno podpirali svojo navidezno veljavo.

Protisuženjski shod, ki je bil prvotno na 15. dan t. m. določen in pozneje odložen, sklican bo vendar v kratkem. Otvoril ga bo belgijski kralj osobno. Povabljenih je štirinajst držav, ki so podpisale zapisnik berlinske konference o afriških zadevah. Skoro gotovo se bodo od držav v ta namen na belgijskem dvoru poverjeni zastopniki pooblastili. Trgovina s sužnji posebno še cveté v Dahomey-u (severno od Beninskega zaliva ob zapadnem afriškem nabrežju); kralj dahomey-ski je še pred kratkim v Portu Novu, ki je pod francoskim pokroviteljstvom, mnogo ljudi dal poloviti ter jih za sužnje prodati. Kakor javlja „Pol. Corr.“, vršé se sedaj zaradi tega mej francosko, portugalsko in belgijsko vlado obravnave, kako naj se napravi konec tej nečloveški kupčiji zamorskega kneza dahomeyskega.

Iz *turške* prestolnice se poroča, da pričakujejo nemškega cesarja tja 31. dan oktobra. Posebno odposlanstvo, na čelu mu veliki vezir, ga bo že v Dardanelah pozdravilo. Temu nasproti pa trdi „Post“, da bo zadnji dan tekočega meseca cesar Viljem zapustil Atene in da bo prišel v Carjigrad drugi dan novembra ter tam ostal osem dni.

Izvirni dopisi.

Iz *Ajdovščine*, 1. oktobra. V nedeljo 29. sept. bila je Ajdovščina v praznični obleki. Praznovala se je namreč petindvajsetletnica županovanja g. Danila Godine. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša z azistencijo; navzoč je bil občinski odbor in corpore. Po sveti maši sprejemal je župan čestitke raznih korporacij in društev. Ob eni uri je bil banket v ukusno ozaljšanih prostorih društva „Edinost“. Udeležilo se je obeda 30 oseb.

Prvo napitnico je v gladki slovenščini govoril podžupan g. Casagrande. Spominjal se je najprej presvetl. cesarja, ki je očinam podaril največjo do-

rije, in prehodili malodane celi gozd, ki je lastnina florentinskega mesta, vendar popolnoma v rabo pripuščen samostanu. Na vrhu se kaže skala, od drugega skalovja za kakih 5 metrov oddaljena, od katere zijá grozen propad. Tu je imel ropar, imenovan „lupus rapax“, svoj brlog. Kadar je ujel kakega človeka, pripeljal ga je gori, pristavil desko do skale in mu velel na njo. Potem je pa desko odmaknil in svojo žrtev toliko časa mučil, da mu je izročila premoženje. Če ne, treščil jo je v prepad. Slednjič se posreči sv. Frančišku preobrniti roparja, vendar ni užival posebnega veselja nad njim.

Še nekaj nenavadnega za ta čas smo doživeli na gori. Dne 17. septembra je bil tak mrz, da smo se kar zavijali in med obedom je prav pošteno snežilo.

Marsikaj bi se še dalo napisati o tem dnevu, vendar človek ima na potu malo časa, in pa vtisi sledijo tako hitro eden drugemu, da je komaj mogoče vse vsprejeti. Poslovimo se še enkrat od cerkve in gostoljubnih sobratov in se vsi peš spustimo v dolino, kjer smo došli ob 7. uri zvečer. Hoteli smo namreč doli prenočiti in drugi dan s prvim vlakom iti naprej. Kako se nam je godilo, zvedeli boste iz prihodnjega pisma.

Bibienua, 17. septembra.

P. H.

broto — avtonomijo, da svoje zadeve lahko same neodvisno obravnavajo. — Godba zaigra cesarsko himno. V daljnem govoru pa je slikal težavni posel županovanja. Dandanes se skoraj tirja od župana, da bi bil vsaj na pol jurist. Nakladajo se posli, katerim je človek težko kos. Ako pa naš slavljence županuje že dolgih 25 let, vemo, da je v prid občine moral žrtvovati veliko dragega časa — in njemu ga zavoljo obilnih zasobnih opravil ne preostaja — ter spoznamo, da je včasih moral trpeti tudi denarno zgubo, le da občini ni bilo kaj v škodo. Presvetli cesar spoznali so njegove zasluge in podelili so mu zato zlati križec s krono. Tudi mi mu kličemo danes: Bog ga živi, Bog ga ohrani še mnogo let naši občini v korist!

C. kr. vladni zastopnik napiva slavljence posebno še iz tega ozira, ker župani podpirajo vlado. On kot političen uradnik vé gotovo najbolje, koliko truda imajo dandanes župani in kako vedó na višjem mestu ceniti njih plodonosno delovanje; zato želi g. Godini še mnogo let kot izvrstnemu županu.

G. župnik Dugulin omenja, kolika sreča je za srenjo, v kateri duhovska in deželna gosposka harmonično delujeta v občinski blagor. Da se je v tem oziru v Ajdovščini složno delovalo, je glavna zasluga g. župana, ki je bil v dolgi vrsti 25 let vedno pripravljen po svoji moči storiti vse, kar je bilo v prospeh njemu izročene občine. Da bi ta harmonična zveza še dalje vstrajala, vošči g. slavljence še mnogo let.

Društva „Edinost“ in društva rokodelskih pomočnikov predsednik g. Casagrande zahvaljuje se še g. županu, ker je bil od začetka obeh društev ne prenapet ali vedno unet ud in odbornik.

S tem je bil oficijelni del končan. Gosti so se še dolgo zabavali v društvenih prostorih, kakor še na večer v gostoljubni županovej hiši. Da napitnic še pozneje v vezani in nevezani besedi ni manjkalo, razumi se, saj se tudi z ognjevitim šampnjcem ni štedilo.

Kako cenijo g. župana tudi drugod, pričalo je 14 telegramov iz raznih krajev.

Želimo g. županu tudi še trdno zdravje, da bode mogel še nadalje modro voditi občino v duševni in materijalni prospeh!

Iz Prage, 30. septembra. Med našim mestom in glavnim stolnim mestom ob Dunavu zgrajen je most. Med Prago in Dunajem je oddaljenost petdeset milj. In to oddaljenost so pomnoževale še mnoge okoliščine; človeku se je časi zdelo, da se ti dve mesti nahajata na raznih koncih svetá. Čehi so se često pritoževali po pravici, da z Dunajem ni sporazumnosti, da med nami in ondotnimi krogi zéva nepremosten propad. In glej! Danes obe mesti spaja most, sicer ne kamenit ali železen, ne most, ki ljudi telesno dovaja vkupe, temveč električen most, po kojem na perótih električne iskre letajo besede.

Človeški glas, ki se oglasi na obalah Veltave, poleti zdaj v dóbi jednega vtripljeja vsled tajne prirodne sile na obali Dunava. To je gotovo velik napredek, velika pridobitev, kojo nam je prinesel raziskujoči duh. Da, v istini smo čudni ljudje. Telefon, dasi je v kulturni naši povestnici velik dogodjaj in eminentnega pomena, stvorjen je bil brez hrupa, tiho in brez blestečih slavnostij. Ko bi kako društvo, kojih je tu na stotine in stotine, slavilo jubilej svojega — dvaletnega obstoja, razlegala bi se bila po praških ulicah godba, ko se pa k železnici in brzozjavu druží nov veličajen triumf vede, takó važen za praktično življenje, ostalo je vse hladno. Uvažujmo samo, kake koristi je dandanes telefon za trgovski promet in vse družbeno življenje! Kako smo se čudili početkom hitrosti železnice, danes nam bliskovita hitrost telefonova ne imponuje več.

Z Dunajem se kaj često in živahno razgovarjamo; dokaz, da niso Pražani tako nepristopni pogovorom z Dunaja, je število razgovorov, namreč blizo 600 v jednem tednu. Električni most besed nas je spojil, in prva politička poročila, koja nam je posredoval, zadevala so češko državno pravo in češko — koronanje. Praški listi prinašajo z Dunaja in dunajski listi iz Prage telefonska poročila. Vzlic električni hitrosti, s kojo se pogovarjamo, se vendar še malo umejemo. Kdaj neki in kdó bode izumil oni telefon, ki bi omogočil poravnauje narodnostnih razprtij? Toda za tak telefon ne zadostuje prirodna veda. Za njega izumitev treba čuta in čisto človeškega razuma, ki v polnem obsegu priznava načela o „mojem in tvojem“. Žal, da razvitek takih načel

in pravil ne napreduje sodóбно z vedo, inače bil bi že davno konec preprirov, koji razdvajajo in ločijo Dunaj in Prago.

Praznik sv. Václava, deželnega patrona, se letos ni kaj obnesel, kakor je bilo običajno druga leta. Praga je bila ves dan zagrnjena z deževnim plaščem. Vsled tega tudi po ulicah ni bilo tako živo ko prejšnja leta o sv. Václavu. Tudi z dežele je prišlo malo naroda. Vendar je bilo zlasti živo na enem kraju, in to je na Hradčanih v hramu sv. Vída. Tu se je v kapeli sv. Václava v katedralnem hramu gnetla ves dan množica občinstva, pregledujoč čelado, meč, ščit in oklep narodnega češkega svetnika in patrona češke dežele; jednako ni nihče oči obrnil od dražih čeških kamnov, ki so vdeleni po steni. V ta dan krasila je tudi kapelico sv. Václava svetiljka iz čistega zlata v vrednosti blizu 1000 gld., kojo je tej kapelici darovala so-proga ruskega velikega kneza Konstantina, Aleksandra Jozefovna, v spomin svojega sina Václava.

Ta kapelica, v koji počiva telo vojvode češke zemlje, je dandanes jedva senca nekdanje krasote in lepote. To kapelo je zaukazal zgraditi cesar Karol IV. in je bila dné 30. novembra 1367. leta blagoslovljena. Početkom je bila okrašena z mnogobrojnimi dragimi biseri, kamenčki, prekrasnimi obrazi na zlatem presnem, predstavljajoč trpljenje Kristusovo in življenje sv. Václava. Pod dragocenim nagrobjem je počivalo truplo sv. Václava, čegar glava je bila vsa okovana s čistim zlatom v zlati krsti, bogato okrašeni z biseri in zlahtnimi kamenčki. Toda dolgo ni počivalo truplo sv. vojvode češke dežele v tem dragocenem nagrobju. (Konec sledí.)

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je podaril 1500 gld. občini planinski na Notranjskem za one občane, katerim je meseca julija povodenj naredila mnogo škode.

(Cesarjev imendan.) Povodom cesarjevega imendne bode jutri dopoldne ob 10. uri slovesna sveta maša v tukajšnji stolni cerkvi; povabljena so vsa civilna oblastva. Tukajšnja vojaška posadka se bode udeležila sv. maše ob 8. uri zjutraj v uršulinski cerkvi.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Dne 1. okt. t. l., to je na dan otvoritve, bil je prvi uradni dan. Izdalo se je 150 vložnih knjižic, kar je očevidno znamenje, da ima občinstvo zaupanje v mestno hranilnico ljubljansko, čemur se pač ni čuditi, ako pomislimo, da je mestna občina ljubljanska vsled § 2. pravil hranilničnih položila za hranilnico posebno kavcijo v znesku 20.000 gld. v obligacijah in da za vse vloge, torej za ves kapital, ki ga vložijo stranke v mestni hranilnici v plodonosno obrestovanje, prevzame mestna občina splošno poroštvo. Naj še omenimo, da so ta dan došle hranilnici tudi že vloge z dežele po pošti, tako da sta oba uradnika komaj zmagovala obilno delo ter ustregla mnogoštevilnim vložnikom, tembolj, ker se je poslovanje vsled poprejšnje slavnostne seje upravnega odbora hranilnice, pričelo še-le ob 9. uri.

(Iz Poddrage) je večerjšnji „Slov. Narod“ prinesel ta-le dopis: „Danes poslal je št. Viški vikarij g. Demšar pšenično biro za l. 1888. in 1889. po našej občini pobirat. Dobil ni nič. Občani konfiskovali so mu necementovani mernik ter od okrajnega glavarstva zahtevali, da se radi tega prestopka proti g. Demšarju kazensko postopa. — Birači, izgubivši takim načinom mernik, prodali so nam še vrečo za 50 novcev. — Tableau!“ — Temu dostavimo, da je tudi dné 4. oktobra 1875 na Hudem pri Višnjigori tamošnji tedanji župan g. T. H. nekemu duhovniku bero pobral, toda na podlagi dvornega dekreta z dné 22. decembra 1787 je duhovnik svojo bero dobil. Ali niso v Poddragi namesto mernika konfiskovali merico, katero so občani dajali dotičnemu duhovniku?

(Pastirski list.) Ravnokar izišli „Laib. Diöcesanblatt“ je prinesel pastirski list o slavnosti Giordana Bruna; list se bode čital vernikom z lece.

(Čast. g. dr. Sebastijan Elbert), doslej adjunkt v tukajšnjem knezoškofijskem semenišču, je imenovan za dvornega kapelana in tajnika knezoškofijskega ordinarijata.

(Gosp. Viktor Gregorič, stud. med.) poslal je iz Novega mesta 23 gold. 97 kr. blagajniku „Podporna društva za slovenske velikošolce na Dunaji“

kot čisti donesek koncerta, ki so ga v Novem mestu priredili tamošnji velikošolci. Slava jim!

(Vse slovenske pevce na Dunaji) vabi odbor „Slovenskega pevskega društva na Dunaji“, da blagovolé priti k pevskim vajam, ki se pričó 4. okt. t. l. v dvorani „Cäcilienverein“-a I Salvatorstrasse šte. 12. Za dame pričó se vaje 7. okt. ob polu šestí uri zvečer v „Slovanski Besedi“ I Wallnerstrasse št. 2. Komur je mar za milo slovansko petje, naj pride vsak petek ob gori naznačenem času. Novi udje prijavljujejo se pri g. Bouchalu I Tiefer Graben št. 11—13.

(V otroški vrtec v Rojanu) pri Trstu se je oglasilo toliko otrok, da letos ne bode mogoče vseh sprejeti. To je dokaz, da je bil tak vrtec potreben in da labonska „Pro patria“ s svojimi obljubami ni še pokvarila tamošnjega slovenskega prebivalstva.

(Imenovanja.) Finančni minister je imenoval davčnega nadzornika g. Valentina Levičnika za višjega davčnega nadzornika in davkarja g. Josipa Potokarja za naddavkarja v okrožji finančnega ravnateljstva ljubljanskega. — Dalje je imenovan davkarski kontrolor g. Henrik Lex za davkarja, pristav g. B. Bouvier za kontrolorja, praktikant g. Rudolf Kovačič za pristava in računski praktikant g. R. Petz za asistenta.

(V Sodražici) so dné 1. t. m. odpri brzozjavno postajo z omejeno dnevno službo.

(Učiteljske premembe.) Začasna učiteljica na tukajšnji vadnici, gspđ. Emilija Witschl, je imenovana za pomožno učiteljico na mestni nemški dekliški šoli. Kot začasne učiteljice so nastavljene: Marija Moos na mestni dekliški šoli v Ljubljani, Roza Clarici v Črnomlju, Ana Moos v Žalcu, Irma Furlan v Senožečah.

(Plemenske bibe) muricodolskega plemena je c. kr. kranjska kmetijska družba večeraj dražbeno prodajala v Postojini. Kupili so jih posestniki: Franc Hobe iz Goč, Janez Dekleva iz Petelinja in Anton Franetič iz Dolenjevasi (dva).

(Razstava goveje živine v Trebnjem) minoli ponedeljek je bila dobro obiskana. Prignali so 14 bikov, 28 telic in 36 krav. Darove so dobili: Fran Majzelj iz Belecerkve 30 gld.; Anton Kos iz Jablance 25 gld.; Fr. pl. Wurzbach 20 gld.; Anton Zajc s Potoka 15 gld. Prvo in drugo darilo je bilo priznано gospej Mariji Gressel v Trebnjem, a ona je darila odklonila. Za telice so dobili: Julij Treo iz Malevasi 20 gld.; Jos. Šolar z Mirne 20 gld.; Fr. Klemenčič z Vel. Loke 15 gld.; Fr. Novak z Dobrave 10 gld.; Fr. pl. Wurzbach in Matej Fröhlich iz Trebnjega po 10 gld. Za krave: Miha Šlajpah z Vel. Loke 20 gld.; Jos. Šolar z Mirne in Fr. Rozman iz Trebnjega po 15 gld.; Janez Bizjak in Anton Urbančič po 10 gld.; Anton Urbančič in Julij Treo po 5 gld.

(Dr. Toma Horvat), doslej odvetniški kandidat v Celji, naznanil je odvetniški zbornici v Gradci, da se bode kot odvetnik nastanil v Ptuj.

(Suplentje na srednjih šolah) bodo v službenem oziru enakopravni avskultantom. Dotične obravnave, kakor se poročá z Danaja, se že vrše.

(Tržaški petardisti) imajo mnogo prijateljev v Trstu in „blaženi“ Italiji. Tržaški dopisniki v radikalnih italijanskih listih izlivajo svojo jezo na Avstrijo in pomilujejo nedolžno (?) irredento. Vsi poudarjajo predrznost tržaške policije, ki je odpeljala v zapor nedolžnega (?) Raškoviča, in žandarjev, ki so s puškami in bajoneti nadpolnega Defranceschija spremili v Trst. A vzroka ti ljudje ne povedó. Ali so to „otročarije“, če predrzneži na javnih prostorih mečejo bombe, ki so nevarne življenju? Tržaški „Indipendente“ je imel celo iz Rima naslednji telegram: „Italijanska vojaška oblast bode zahtevala od avstrijske, da mora iz ječe pustiti Dominika Sacca, ker mora meseca novembra stopiti v vojaško službo.“ Torej take naj bi avstrijska oblast izpustila brez kazni, ki s peklenskimi iznajdbami napadajo mirne ljudi? Dovolj časa je trajalo, da so ptičke dobili v roke.

(Dr. V. Bogišič) je dobil od srbskega regentstva red sv. Save, od črnogorskega kneza pa za novi črnogorski zakonik red kneza Danila.

(Iz kluba hrvatske stranke prava) bode izstopil, kakor poročá „Obzor“, poslanec dr. Barčič. Isto bodeta storila tudi poslanca Valušnig in Urpani.

(C. kr. državna obrtniška šola) v Trstu se je odprla s pričetkom šolskega leta. „Edinost“ piše: „Kakor čujemo, vpisalo se je tudi mnogo slovenskih mladeničev, da si pridobé potrebnih nauk v obrtništvu in rokodelstvu. Ker so pri snovanju te šole

obetali, da se bode odprl tudi slovenski oddelek, ako bode zadostno število slovenskih učencev, pozivljemo vse slovenske stariše, ki so letos svoje otroke vpisali v to šolo, da se oglase pri našem vredništvu, ako želijo, da se storé potrebni koraki za slovenski oddelek na tej šoli."

Raznoterosti.

— Slaniki bodo letos jako po ceni, ker se je lov izvrstno obnesel. V Hamburg prihajajo dan za dnevom velike pošiljatve te ribe, kjer se na javni dražbi prodajajo in potem po svetu razpečavajo.

— Velikanska buča. V Offendorfu (Alzacija-Lorena) je krčmar Schwab pridelal bučo, ki tehtala 128 funtov.

— Gledišče v Mantoviji dne 24. m. m. pogorelo. Dva delaveca sta zgorela.

— Iz Odese je zadnje dni več ko tisoč židov odpotovalo v Ameriko. Jokal se gotovo ni nikdo za njimi.

Narodno gospodarstvo.

Naznanilo vsem udom, ki želé sadnega drevja iz družbene drevesnice.

Na podlogi ukrepa na družbenem občnem zboru za l. 1888. dne 23. maja t. l. in z ozirom na svoj ukrep z dne 1. septembra t. l. javlja podpisani odbor vsem udom:

1. Vsak, ki ostane družabnik v l. 1890., lahko dobi sadnega drevja iz družbene drevesnice vže letošnjo jesen.

2. Ker bode podpisani odbor dajal jeseni drevja le na račun l. 1890., zato bode izvršil le one naročitve, katerim bode pridejana letnina za l. 1890. ali pa potrdilo podružničnega predsednika, da je letnina za l. 1890. plačana. Kdor si naroči drevja vže to jesen, nima pravice naročiti si ga po znižani ceni tudi spomladi l. 1890.

3. Ker mora odbor skrbeti, da doboče vsak ud iz prva določeno število petih dreves, zato bode vzprejemal to jesen izključno naročila samo na 5 dreves za vsakega uda.

4. Ker bode jeseni skoraj gotovo malo naročil, zato bode odbor poslal drevje vsakemu naročniku posebe neposredno, a stroške za pošiljanje moral bode vsak naročnik sam plačati.

5. Ako bode spomladi še dovolj drevja, imeli bodo jesenski udje naročniki še vedno pravico, da si ga kupijo po znižani ceni.

6. Udje vseh onih podružnic, ktere so se izjavile, da pridržé polovico letnine kakor dosedaj za svoje namene, dobe jeseni po 5 dreves (visokodebelnih, 5 let starih, s podlogo vred 8 let starih), po 20 kr eno. Te podružnice so: Bled, Bohinj, Boštanj, Idrija, Jesenice, Kamnik, Kostanjevica, Kranj, Logatec, Metlika, Mokronog, Postojina, Radeče, Ribnica, Senožeče, Vrhnika, Vipava in Zatična.

7. Podružnice Brdo, Cerknica, Il. Bistrica, ljubljanska okolica (občine na barji), Krško, Novo mesto, Radovljica in Trebnje se niso še izjavile gledé letnine. Udje teh podružnic naj povprašajo pri svojem predsedniku, ali misli podružnica prihodnje leto kaj podjetiti ter bi rabila polovico letnine. Če predsednik to potrdi, velja naredba št. 6. Nasproti pa bode odbor zahteval celo letnino od podružnice, in dotični udje bodo imeli pravico dobiti po 5 dreves brezplačno.

8. Udje podružnic v Kočevju, Loži in Trziči ter tudi oni udje ljubljanske okolice, Ljubljane in zunaj dežele, ki niso še uvrščeni v nobeno podružnico, plačali bodo l. 1890. celo letnino podpisaneu odboru in bodo imeli zato pravico dobiti po 5 dreves brezplačno.

9. Naročila za drevje spomladi vzprejemala se bodo vže sedaj, in sicer do 15. marcija 1890. l. Pogoj veljajo gori navedeni, le da ni pridejati izkazila o plačani letnini za l. 1890.

10. Za spomlad ni število dreves, katero lahko en ud naroči, določeno; le kar je čez 5 dreves, je cena za vsako drevo sicer ista, t. j. 20 kr., a posebe je plačati po 3 kr. za zavoj vsakemu drevesu.

11. Po 15. marciju l. 1890. naznanil bode odbor vsakemu naročniku, ako bode drevja zmanjkalo, za koliko mu bode število onih dreves, kar jih je čez 5 naročil, skrčil.

12. Po 15. marciju ima odbor pravico prodajati nenaročeno drevje tudi neudom po deželi po 30 kr., zunaj dežele pa po 40 kr. poleg pristojbine za zavoj.

13. Vsi udje, ki plačajo le 1 gl. letnine, morejo sicer dobiti drevja po znižani ceni, brezplačno pa ne.

14. Vsem naročilom je pridejati pristojni znesek v denarji, drugače se naročilo ne izvrši.

15. To jesen in prihodnjo spomlad dobiti bode samo jabelčnega in hruševga drevja. Pleme in vrsto onim peterim drevesom, do katerih ima vsak ud pravico, določi odbor. Kdor bode več naročil, sme si pleme in vrsto čez to število naročenega drevja izbrati. Prihodnjo zimo bode odbor izdal zapisek (katalog) v družbeni drevesnici vzgojenega drevja.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1889.

Ivan Murnik s. r.,
predsednik.

Gustav Pirc s. r.,
tajnik.

Telegrami.

Rim, 3. oktobra. Velikim predstojnikom (generalom) frančiškanskega reda je izvoljen o. Alojzij A Parma.

Carjigrad, 2. oktobra. Ravno ustanovljena „Agence de Constantinople“ poroča: Vest londonske „Times“, da je sultan izdal iradé o zmanjšanju vojne, je izmišljena.

Washington, 3. oktobra. Odposlanci shoda iz držav severne, srednje in južne Amerike so se zbrali v državnem ministerstvu. V imenu vlade jih je pozdravil Blaine, naglašajoč koristi, ki bodo izvirale iz zveze vseh ameriških narodov, ki se morajo posebno na morji tesneje mejsebojno približati, kakor tudi vse železnice iz juga in severa spojiti na panamski ožini. Za predsednika je izvoljen Blaine. Zasedanje se je odložilo do 18. dne novembra.

Oklic.

Uprava Elizabetine otroške bolnišnice v Ljubljani se nádeja, da se kmalu uresniči že dolgo gojena želja, ker je novo, vsem zahtevam modernega zdravstva primerno bolnišnično poslopje zdaj po premaganih tolikih težavah dovršeno, da se bodo mogli že ta ali prvi prihodnji mesec bolniki v njem nastaniti.

Ta veseli uspeh so omogočili raznovrstni blagodušni darovi in vsestranske prijazne podpore v dejanji in besedi.

Pred vsem se moramo na tem mestu s čutom presrečne hvaležnosti spominjati ponovljenih velikodušnih darov našega premilostivega cesarja in naše presvetle najvišje varuhinje, Njenega Veličanstva cesarice Elizabete, kakor tudi ob štiridesetletnici vladanja Njegovega Veličanstva od kranjske hranilnice blagosrečno v podporo odmenjenega zneska in podpor visokega deželnega zbora, slavne mestne občine i. t. d.

S pomočjo teh podpor, kakor tudi s pomočjo doneskov, katere so darovali mnogi privatni dobrotniki, posrečilo se je ustanoviti novo zavetišče střežbi in zdravljenju ubozih otrok, katero je veliko primernejše, nego je bilo poprejšnje v svojih prostorih pretesno poslopje, ustrežati svojemu po pravilih določenemu namenu in dobrote tega zavoda naklanjati širšim krogom, nego je to bilo možno doslej.

Vendar je treba še marsikaj storiti! V prvi vrsti je treba novi bolnišnici notranjo opravilo namenu primerno priskrbeti in pripraviti nujno potrebščino postelj, posteljskega perila, obleke i. t. d. Vse to pa so potrebščine, v katerih poplačilo do-

hodki glavinskega premoženja našega zavoda nikakor ne zadostujejo. Opiraje se na vsestransko zaupanje in zanimanje, katero se je temu zavodu od njega ustanovitve, od skoraj petindvajset let sém vedno skazovalo, osmeljajo se podpisane varuhinje znova obračati se de vsak čas tako jasno skazovane milosrčnosti tukajšnjega prebivalstva, zlasti prebivalstva našega mesta, z nujno prošnjo, da bi isto blagovoljno hotelo kaj malega podariti za notranjo opravilo nove otroške bolnišnice.

Za trdno se nádejamo, da našo prošnjo uslišijo vsi resnični človekoljubi: saj je bil naš zavod vedno človekoljubno podjetje v pravem pomenu besede, o katerem je od prvega početka veljalo načelo in velja še zdaj: sprejemati ubožne otroke brez razločka narodnosti in veroizpovedanja. Najubožnejšim med ubogimi, zapuščenim otrokom, ki pri svojih roditeljih ne morejo najti potrebne postrežbe, ki so od svojih roditeljev zapuščeni ali popolnoma osiroteli, bodo vrata tega zavoda vsak čas odprta, in jedini genij čiste človekoljubnosti spremljaj naše uboge varovance čez njegov prag.

Zatorej se obračamo s svojo prošnjo do vseh svojih someščanov brez razločka. O da bi se vsi, slušajoči blago svoje srce, združili v dejanji prave ljubezni do bližnjega in da bi vsi skazali svojo pomoč podjetju, katerega blagoslov se kaže še v daljni prihodnosti! Za vsak, tudi najmanjši dar bodo naši ubogi otroci hvaležni, in gotovo tudi Vsemogočni obilo poplača to, kar se stori dobrega njim.

Podpisane varuhinje si usojajo v Ljubljani sami pošiljati okrog prebivalstva podpisovalno póló, v katero naj se blagovoljno vpisujejo dotični darovi, ter udano prosijo dobrotnike, stanujoče zunaj mesta, naj blagoizvolijo prijazno vpošiljati svoje darove tej ali oni izmed njih.

V Ljubljani, dné 2. oktobra 1889.

Emilija baroninja Winkler,
Jakobina Kastner,
Josipina pl. Raab,
Egenija Raspi.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		725.4	7.8	sl. szap	oblačno	5.70
2. u. pop.		727.2	11.6	sr. jzap.	"	dež
9. u. zveč.		730.6	9.6	"	"	"

Srednja temperatura 9.7° za 3.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
3. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 65 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	84 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 60 "
Akcije avstr.-og.ške banke	922 " — "
Kreditne akcije	305 " 75 "
London	119 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon.	9 " 49 "
Cesarski eskini	5 " 68 "
Nemške marke	58 " 55 "

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnoveše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nefrankovane (48)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli štev. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Kupijo se knjige

posamezno ali v več iztisih, katere so po knjigotržcih popolno razprodane, in sicer:

Duhovni Pastir, 1884. in 1885. letnik.

Cecilija, I. del. (Izdala družba sv. Mohora v Celovci.)

Slovar, Janežičev, slovensko-nemški in nemško-slovenski.

Jezičnik, razni letniki.

Ponudbe vsprejema

„**Katol. Bukvarna**“
v Ljubljani.

(3-1)

Vrelec „Carinthia“, alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v lédjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (30)